

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

Het begin van de civiele procedure Standpunt van de KBvG mei 2006

Inleiding

Waar staat de gerechtsdeurwaarder na de fundamentele herbezinning op het Nederlands burgerlijk procesrecht? Die vraag wil de KBvG met dit stuk beantwoorden. Haar antwoord is toegespitst op de rol van de gerechtsdeurwaarder bij de inleiding van het burgerlijk geding. Verandering van die rol verandert zijn ambt.

Achtergrond

Burgerlijke rechtsvordering is naar haar aard: tussenkomst van de overheid in een kwestie tussen burgers. Veruit de meeste zaken betreffen geld. De hoofdlijn van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering is: procesinleiding, titelverschaffing, tenuitvoerlegging. Executie betekent dat de overheid aan het vermogen van de schuldenaar onttrekt wat deze zelf had moeten betalen. Wat hém zo werd ontnomen, wordt aan de eiser afgedragen.

De praktijk is gevarieerder dan de wet doet vermoeden. Sommige schuldenaren bedenken zich, betalen alsnog of stellen een regeling voor. Algehele betaling maakt verdere overheidsbemoedienis overbodig. Treffen partijen na vonnis een regeling, dan schort de overheid haar interventie op. De executie wordt slechts hervat als het akkoord niet wordt nagekomen.

Front

Wie ontmoet de rechtzoekende burger nu het eerst wanneer hij de rechterlijke macht van de overheid inroept?

In de procedure die met een dagvaarding begint is dat de gerechtsdeurwaarder. Mèt zijn kantoor vormt de gerechtsdeurwaarder als openbaar ambtenaar een vooruitgeschoven post van de overheid.

In het civiele geding dat met een verzoekschrift wordt ingeleid treft de rechtzoekende als eerste de rechter in zijn werkomgeving, de rechterlijke organisatie waaronder de griffie.

De dagvaardingsprocedure is aanhangig zodra de schuldenaar is gedagvaard. In dat geding krijgen de rechter en zijn organisatie een taak nadat het exploit van dagvaarding ter griffie is aangebracht. De verzoekschriftprocedure is aanhangig zodra het rekest op de griffie is ingediend.

Uniforme procesinleiding

Dit patroon verandert wanneer de wetgever de aanbeveling van de werkgroep Asser Groen Vranken volgt en de indiening van een verzoekschrift als enige wijze van procesinleiding aanwijst.¹ De

---

¹ Eindrapport 8.2.5 onder a

gerechtsdeurwaarder verdwijnt van het front van het rechtsbestel. Van de rechtsvorderlijke hoofdlijn is alleen het laatste traject zijn zaak. Hij wordt executieambtenaar.

Effect

De switch naar eenvormige inleiding van het geding per rekest heeft ingrijpende gevolgen voor de rechterlijke organisatie én voor de gerechtsdeurwaarderskantoren. Een getal geeft hier een indruk van de omvang van de verschuiving. Jaarlijks worden er 650.000 dagvaardingen uitgebracht. Er is geen reden te veronderstellen dat de wissel het quantum zal veranderen. Vervanging door evenveel verzoekschriften zal de rechterlijke organisatie noodzaken capaciteit in menskracht en ICT te scheppen, in dezelfde mate als waarin de gerechtsdeurwaarders dat vermogen op hun kantoren moeten afbreken.

Kritiek

Als het algemeen belang dat vraagt zullen de gerechtsdeurwaarders moeten wijken. Niet de behartiging van de belangen van haar leden, maar de bevordering van de goede beroepsuitoefening is de taak van de KBvG. Zij kan die taak evenwel niet vervullen zonder een uitgesproken opvatting over het maatschappelijk belang van het werk van de gerechtsdeurwaarder. Die opvatting heeft zij. Haar kritiek komt daaruit voort. De KBvG is van mening dat de gerechtsdeurwaarder in de voorste linie van rechtsvordering moet blijven staan, in het belang van de rechtszekerheid in de procedure en de doeltreffendheid van de executie daarna.

Eerst gaat de KBvG in op de keuze van de werkgroep en de belangrijkste argumenten daarvoor. Daarna licht zij haar bezwaar daartegen toe.

Keuze

De werkgroep Asser Groen Vranken stelt vast dat de dagvaardings- en de verzoekschriftprocedure nauwelijks nog van elkaar verschillen, zo ook dat de wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van 2002 hieraan heeft bijgedragen. Zij herinnert de lezer eraan, dat de wetgever verdere harmonisatie van ervaring wilde laten afhangen. De fundamentele herbezinning is naar haar mening het kader om de beide procedurevormen ineen te laten vloeien. Daarbij past het naar haar oordeel, dat ook het inleidend geschrift en de wijze van oproeping van de wederpartij in de harmonisatie worden betrokken.²

In beginsel zouden deze overwegingen evengoed kunnen leiden tot een keuze voor de dagvaarding als voor indiening van een rekest. De werkgroep kiest echter voor de werkwijze die de bestaande verzoekschriftprocedure kenmerkt: indiening ter griffie van een aan de rechter gericht schriftuur, gevolgd door verzending van een afschrift van dat stuk aan de wederpartij, door de griffie, per post.

Argumenten

De werkgroep meent dat in Nederland een systeem, waarbij het inleidende processtuk per post wordt bezorgd, in het algemeen eenzelfde zekerheid biedt als een betekening. Zij refereert aan algemene ervaring en vermeldt, in haar mening te worden gesteund door het ervaringsgegeven dat de griffie ook thans reeds veel verzoekschriften en andere mededelingen per post verzendt. Het aantal fouten dat daarbij wordt gemaakt valt mee, aldus de werkgroep. Naar zij voorts opmerkt functioneert het systeem kennelijk naar tevredenheid. Haar is althans tijdens haar consultatierondes

---

² Eindrapport 8.2.4, blz 98

niet gebleken dat het intrinsiek gebrekkig is. Evenmin volgt dit volgens de werkgroep uit de literatuur of jurisprudentie.³

Als een voordeel van bezorging per post noemt de werkgroep dat geschillen over de nietigheid van exploiten of de gevolgen van het niet op tijd aanbrengen van zaken goeddeels tot het verleden zullen behoren. Eventuele fouten van de griffie kunnen intern worden hersteld, meestal informeel, zo nodig met een nieuwe oproep, aldus de werkgroep, die dan ook niet vreest voor aansprakelijkheid van de overheid.⁴

Tussenopmerking

De KBvG merkt met waardering op dat de werkgroep niet het cliché van de dure dagvaarding tegenover de vrijwel kosteloos werkende frankeermachine van de griffie hanteert. De werkgroep vermoedt dat de bedragen die gemoeid zijn met verzending *sec* en een opslag voor personeelskosten zeker niet hoger zullen zijn dan de kosten van betekening door een gerechtsdeurwaarder.⁵ De KBvG denkt dat er geen noemenswaardig verschil blijft bestaan indien alle aan verzending toerekenbare kosten in aanmerking worden genomen, ook de kosten die voortvloeien uit de onvermijdelijke investering in ICT, het actualiseren van begeleidende brieven en het zwaardere appèl op het Juridisch Loket. De KBvG is van mening dat verzending per post niet het juiste middel is. Wordt daar toch voor gekozen, dan is het juist dat de kosten van verzending worden doorbelast aan de gebruikers, zoals de werkgroep voor ogen staat.⁶ Dit zal meebrengen dat de kosten, waarmee de overheid de gebruikers belast, naar de gewone regel in de proceskostenveroordeling worden betrokken. Daaruit vloeit voort, dat het ene stelsel uit een oogpunt van toegang tot de rechter niet of nauwelijks bezwaarlijker zal zijn dan het andere.

Bedenking tegen de keuze

Juist omdat de werkgroep terecht niet de kosten van de dagvaarding als argument pro rekest gebruikt, rijst de vraag waarom harmonisatie als motief zou dwingen tot afschaffing van de dagvaarding. Waarom kunnen dagvaarding en verzoekschrift niet in harmonie naast elkaar blijven bestaan? Harmonie is toch niet hetzelfde als eenvormigheid? Eerder geldt het tegendeel: verschil in vorm vraagt om een oordeel over harmonie of gebrek daaraan. Het eindrapport illustreert dit treffend. Nauwelijks is de dagvaarding - in het hoofdstuk Differentiatie! - wéggeharmoniseerd of de werkgroep kiest voor een basismodelprocedure met afsplitsingen.⁷ Verschillende procedurevormen leiden kennelijk niet tot disharmonie. Verschillende vormen van procesinleiding doen dat evenmin.

Harmonisatie als preliminaire gedachte staat in de weg aan een juiste omschrijving van het probleem. De werkelijke kwestie is: welke vorm is bij een zaak van een bepaald *type* nuttig? Dat de verzoekschriftprocedure is gaan lijken op de dagvaardingsprocedure heeft niets veranderd in de realiteit, dat met *rekestzaak* en *dagvaardingszaak* zaken van verschillend type worden gerubriceerd. Het type wordt bepaald door de vraag hoe partijen vóór de procedure tegenover elkaar staan.

---

³ Eindrapport 8.2.4, blz 97

⁴ Eindrapport 8.2.4, blz 98

⁵ Eindrapport 8.2.4, blz 98

⁶ Idem

⁷ Eindrapport 8.3

Tegenargumenten

Verzoekschrift en dagvaarding

De in Nederland opgedane ervaring met de door de griffie verzonden formulierdagvaarding is tegengesteld aan de mening van de werkgroep dat een brief dezelfde zekerheid biedt als een exploit. Die ervaring was uiterst negatief! Tegen deze achtergrond kan de ervaring met verzending per post in de bestaande verzoekschriftprocedure moeilijk tot norm worden verheven.

Eerder is er reden, opnieuw stil te staan bij de verklaring van het verschil. In het langdurige debat over de dagvaarding versus het verzoekschrift is dit vaker gedaan.

De verklaring luidt, dat partijen elkaar in een verzoekschriftprocedure op andere manier tegemoet treden dan in een dagvaardingsprocedure. Het andere schuilt hierin dat partijen in een rekestprocedure elkaar doorgaans heel goed kennen, daardoor elkanders personalia en adressen nauwkeurig kunnen opgeven en in veel gevallen over en weer reeds weten dat een hun bekende kwestie aan de rechter zal worden voorgelegd. Familieleden in een alimentatiezaak hebben een andere preprocesuele band dan een op krediet leverende groothandelaar en zijn niet betalende afnemer.

In een dagvaardingsprocedure staan partijen veelal in een zakelijke relatie tegenover elkaar. Zij kunnen elkaar persoonlijk kennen, vaak zal dat niet zo zijn. In de praktijk blijkt herhaaldelijk dat de ene partij de naam en het adres van de andere partij onvolledig of onjuist registreerde of dat het wel vastgelegde adres niet meer klopt.

Risico

De kwade kans dat de rechtsvordering op basis van onjuiste gegevens wordt begonnen en voortgezet is daardoor in zaken van het *type* dagvaardingszaak, grofweg: de handelszaak, aanzienlijk groter dan in zaken van de *soort* rekestzaken. Het risico wordt gerealiseerd als na vonnis blijkt dat de titel niet met de werkelijkheid overeenstemt en tenuitvoerlegging daardoor niet mogelijk is.

Dit risico moet worden geminimaliseerd, zeker niet in de laatste plaats met het oog op de geloofwaardigheid van de overheid. Het verbod op eigenrichting behoort in balans te zijn met de doeltreffendheid van overheidstussenkomst. Ten slotte telt niet het aantal vonnissen, maar het aantal keren dat de rechtzoekende ontving wat hem volgens de titel toekwam. Verkrijgt hij ondanks vonnis geen betaling, dan lijdt hij dubbel schade. Niet slechts de oorspronkelijke vordering, ook zijn bijkomende vordering tot vergoeding van proceskosten blijft onverhaald.

Geen systeem is volmaakt, maar het huidige stelsel van procesinleiding bij dagvaarding voldoet aan twee voorwaarden die wezenlijk zijn voor het verkleinen van de kans op mislukking van de rechtsvordering.

De eerste voorwaarde is dat het proces met vooruitziende blik wordt begonnen, dat wil zeggen met het oog op de eventuele tenuitvoerlegging. Deze blik kan bij niemand scherper zijn dan bij de functionaris die nu dagvaardt in de wetenschap dat hij straks moet executeren.

De tweede is dat voor de oproeping van eisers tegenstrever een akte wordt gebruikt, die tegenover een ieder dwingend bewijst dat de oproeping plaats vond. Die akte is de dagvaarding, omdat het exploit van dagvaarding voldoet aan de eis die de wet aan een authentieke akte stelt.

Waarde procesinleiding bij authentieke akte

De authenticiteit van het exploit brengt mee dat de rechter niet hoeft te onderzoeken of verklaring van de gerechtsdeurwaarder waar is. Aan de andere kant legt de authenticiteit van zijn akte een last op de gerechtsdeurwaarder. Hij kan slechts verklaren dat hij de verweerder in persoon of aan diens woonplaats heeft gedagvaard als hij er van overtuigd is dat hij de verweerder in persoon trof respectievelijk dat de plaats, die hij als diens woonplaats in het exploit vermeldt, inderdaad de woonplaats van de verweerder is. De gerechtsdeurwaarder is aansprakelijk voor beroepsfouten, ook wanneer hij dagvaardt. Hij vreest die aansprakelijkheid en verzekert zich daartegen.

Zoals elke authentieke akte moet een exploit in de wettelijk vereiste vorm worden opgemaakt. Het niet in acht nemen van die vorm is met nietigheid bedreigd. Nietigheid kan ook voortvloeien uit het veronachtzamen van termijnen die voor de orde in het rechtsverkeer zijn gesteld. De voorgeschreven formaliteit strekt doorgaans tot bescherming van de zwakste van beide partijen. Wordt de oproeping bij authentieke akte afgeschaft, dan geldt voor de vervangende oproeping bij onderhandse akte naar haar aard een geringer vormvereiste. Dat fouten bij oproeping per brief meestal informeel kunnen worden gerepareerd is niet van gewicht bij de beantwoording van de vraag of de dwingende bewijskracht van het exploit kan worden gemist. Waarom hoeft de overheid trouwens geen aansprakelijkheid te vrezen voor fouten van de griffie of de postbezorger, in het bijzonder ná vonnis ontdekte fouten?

Het spijt de KBvG dat de werkgroep het accent legt op nietigheidsgeschillen, zonder de intrinsieke waarde van de dagvaarding in haar oordeel te betrekken. Het exploit is een superieur communicatiemiddel. Het voldoet aan eigenaardige en hoge eisen. Het is waar dat af en toe - relatief hoogst zelden - nader in rechte moet worden getoetst of een exploit inderdaad aan die eisen voldeed. Dit bevestigt veeleer de waarde van het exploit dan dat dagvaarding bij exploit daarom als probleemscheppend kan worden neergezet.

Ervaring elders

Alleen reeds het bestaan van de EG betekenisverordening en het ontstaan van twee procedures voor grensoverschrijdende zaken - de Europese betalingsbevelprocedure en de Europese procedure voor geringe vorderingen - dwingen ertoe, voor ervaring met oproeping per post ook te letten op andere dan Nederlandse literatuur.

De werkgroep doet dit door in een voetnoot melding te maken van een in 2003 in België gevoerde discussie over het verzoekschrift versus de dagvaarding. De Hoge Raad van Justitie memoreerde de grotere rechtszekerheid die gepaard gaat met een inleiding van de eis bij exploit, een zekerheid die zijns inziens niet gewaarborgd kan worden door het per post verzonden contradictoir verzoekschrift.⁸

De KBvG maakt hier melding van het rapport van *Mainstrat* van mei 2004. Het betreft een in opdracht van de Europese Commissie ingesteld onderzoek naar de toepassing van de betekenisverordening. *Mainstrat* ontraadt, uitvoerig gemotiveerd, kennisgeving per post en pleit voor fysieke betekening door professionals.⁹

Bijzondere vermelding waard is voorts de conferentie *e-justice & e-law* in Wenen van 31 mei - 2 juni 2006. Namens Duitsland en Oostenrijk werden presentaties over het *Mahnverfahren* gegeven.¹⁰ De

---

⁸ Eindrapport 8.2.4, noot 182

⁹ Literatuuropgave, document 385-14

¹⁰ Idem, document 385-40

effectiviteit daarvan, uitgedrukt in het percentage van de zaken waarin aan de uitspraak wordt voldaan, is beperkt. Naar uit de presentaties bleek wordt in Duitsland op ongeveer 50% van de dwangbevelen betaald. In Oostenrijk ligt dit percentage tussen de 50 en 60. Als één van de oorzaken werd genoemd, dat alle vorderingen zonder enige selectie in het systeem van de rechterlijke organisatie worden gebracht. Op elk daartoe strekkend verzoek wordt een dwangbevel uitgevaardigd. Elke toets op adresgegevens en/of verhaalsmogelijkheden blijft achterwege. Voor het verkrijgen van het dwangbevel betaalt de schuldeiser griffierecht. In ongeveer 50 respectievelijk 40 tot 50% van de zaken waarin een dwangbevel wordt uitgevaardigd is dat uiteindelijk zonder nut.

Uitzuivering in het voorportaal

In Nederland komt een dagvaardingszaak niet in het systeem van de Rechtspraak dan nadat de gerechtsdeurwaarder zich heeft vergewist van de juistheid van het adres van de gedaagde. Kent hij een formeel beletsel als een faillissement of een WSNP regime, dan zal hij de opdracht teruggeven. Weet hij dat verhaal ontbreekt, dan zal hij zijn opdrachtgever waarschuwen. Dit voorkomt veel, bij voorbaat nutteloos beroep op de rechter.

Inherent aan procesinleiding bij dagvaarding is de tijdsruimte tussen het begin van de overheidsinterventie - het moment van uitbrenging van de dagvaarding - en het werkelijke beroep op de rechter tot verschaffing van een executoriale titel. In de tussentijd kan de gedaagde de zaak afdoen. Bij een in 2006 door Capgemini Nederland B.V. in opdracht van de KBvG uitgevoerd onderzoek bleek dat van de *eigen* dagvaardingen 15% niet werd aangebracht dan wel na aanbrenging werd ingetrokken, omdat de zaak op de dagvaarding werd afgedaan.¹¹ Er is geen reden, aan te nemen dat dit percentage anders ligt als de gerechtsdeurwaarder dagvaardde op een concept dat door een advocaat of houder van een incassobureau werd aangeleverd.

Nauwkeurig cijfermateriaal ter zake ontbreekt nog, de gerechtsdeurwaarders wagen het evenwel de effectiviteit van een civiele rechtsactie in Nederland te schatten op 80 à 90%. Voor de duidelijkheid: de effectiviteit wordt hier uitgedrukt in een percentage van het aantal opdrachten tot dagvaarding, het Nederlandse equivalent van het Duitse en Oostenrijkse verzoek tot uitvaardiging van een dwangbevel.

Samenvatting

In het belang van doeltreffende rechtsvordering valt een reeks van vragen te beantwoorden. Is de juiste man of vrouw, is de juiste rechtspersoon in rechte betrokken, is gedaan wat mogelijk was om de wederpartij te alarmeren, is de gevorderde titel op het kritieke moment nog wel nodig, is er reëel uitzicht op succesvolle executie? Al deze vragen kunnen met de dagvaarding beter beantwoord worden dan daarzonder.

Nuancering

De KBvG staat niet afwijzend tegenover de gedachte dat zaken waarin partijen reeds gestructureerd met elkaar twistten niet bij dagvaarding aan de rechter worden voorgelegd. Na een niet geslaagde mediation, een voorlopig getuigenverhoor of een mislukte preprocesuele schikkingscomparitie zou de zaak, op gezamenlijk verzoek van partijen, op de rol kunnen worden geplaatst met een beschikking van de zaakrechter waaruit blijkt welke partij wat moet doen.¹²

---

¹¹ Literatuuropgave, document 385-33

¹² Vgl: Eindrapport 8.2.5 onder c

Afsplitsing

Aparte incassoprocedure

Na haar keuze voor bezorging per post beveelt de werkgroep een basismodel voor de procedure met enkele afsplitsingen aan. Een omvangrijke afsplitsing betreft de procedures over onbetwiste vorderingen. Het merendeel van de dagvaardingen heeft deze vorderingen tot onderwerp. De werkgroep beveelt daarvoor een geautomatiseerde betalingsbevelprocedure aan. Zij steunt in dat verband initiatieven van met name de Raad voor de Rechtspraak en de gerechtsdeurwaarders om een volledig geautomatiseerde incassoprocedure tot stand te brengen, met inbegrip van een volledig geautomatiseerde verstekverlening.¹³ Het gaat hier om het inmiddels beëindigde project van de Raad *Geldvordering Online*.¹⁴

Geautomatiseerde incassoprocedure

De KBvG merkt op dat de dagvaarding in *Geldvordering Online* een wezenlijke rol speelde. Een betalingsbevelprocedure, hoe ver ook geautomatiseerd, zal steeds een fase kennen waarin de beweerde onbetwistheid van de vordering wordt geverifieerd. Dat vereist een waarschuwing van de wederpartij. Daarzonder immers zou de afgifte van een executoriale titel niet fair zijn. Een betalingsbevelprocedure, waarin waarschuwing per post de dagvaarding vervangt, zal een geautomatiseerde procedure met dagvaarding niet zal kunnen evenaren, noch in zekerheid, noch in snelheid. Het geringere vormvereiste dwingt tot het in acht nemen van langere termijnen. Illustratief is het verschil tussen de termijn waarop na dagvaarding een verstekvonnis kan worden verkregen - acht dagen, in beginsel - en de termijn waarbinnen een gerecht straks een Europees betalingsbevel-met-verklaring-van-uitvoerbaarheid zal kunnen afgeven. In de Europese betalingsbevelprocedure zijn drie tijdvakken te onderscheiden: de tijd - normaliter niet langer dan dertig dagen - voor de uitvaardiging van een nog niet executabel bevel, de tijd gemoeid met de processuele betekening van dat bevel en tenslotte de verzettermijn van ten minste dertig dagen.¹⁵

Te verwachten valt trouwens dat verlenging van de standaardtermijn de schuldeiser zal doen omzien naar alternatieven: het kort geding en het verlot tot conservatoir beslag.

Leidt de afsplitsing tot een geautomatiseerde incassoprocedure volgens het model waarover de Raad en de gerechtsdeurwaarders overlegden, dan zal dit het dienstbetoon aan de rechtzoekenden verbeteren. Tegelijkertijd zal de rechterlijke organisatie worden bevrijd van het handmatig invoeren van data in de roladministratie, een handeling die op fysieke indiening van het procesinleidend geschrift moet volgen.

Een geautomatiseerde incassoprocedure zonder waarschuwing van de wederpartij bij authentieke akte is een stap terug. Meer automatisatie in de titelverschaffing is een reden op zichzelf om optimale zorg en nauwkeurigheid in de alarmering van de andere partij te betrachten.

---

¹³ Eindrapport 8.5.2.4 onder e

¹⁴ Stand van zaken op 21 december 2006

¹⁵ Literatuuropgave, document 385-52

Betekening van het verzoekschrift

Als mogelijkheid naast oproeping van de wederpartij per post, door de griffie, noemt de werkgroep de betekening van het procesinleidend stuk bij exploit.¹⁶ Hier zijn varianten denkbaar: in de plaats van verzending per post óf als handeling bovendien.

In het eerste geval zou het reëel zijn indien de kosten van het exploit bij vonnis ten laste van de verliezer zouden worden gebracht.

Een bezwaar is dat de procedure aanhangig is vanaf het moment van indiening van het inleidend geschrift. Oproeping per post en/of betekening vindt daarna plaats. Een dagvaarding wordt niet aangebracht of wordt ingetrokken indien gedaagde voor de eerste zitting alsnog betaalt. Dit leidt, zoals eerder opgemerkt, tot een aanzienlijke aftopping van het aantal zaken dat formeel onder het oog van de rechter moet komen. Die aftopping is er niet bij de verzoekschriftprocedure. De zaak is meteen onder de rechter.

De KBvG is tegen de oplossing die hier wel voor is aangedragen, zij het niet in het rapport, namelijk dat het concept van het verzoekschrift bij exploit aan de wederpartij wordt betekend. Deze betekening maakt het geding niet aanhangig. Er is nog geen rechtsvordering, anders gezegd: geen overheidstussenkomst. De wet verzet zich er niet tegen dat de advocaat van de eiser het conceptverzoekschrift eventueel onder het oog van getuigen bij de schuldenaar bezorgt. De betekening van het concept door een gerechtsdeurwaarder heeft geen hogere status, erger: het exploit is slechts in schijn een exploit, omdat de wet de gerechtsdeurwaarder niet opdraagt desgevraagd een authentieke akte te verlijden van de bezorging van een conceptverzoekschrift. Betekening is hier een pseudo-ambtsverrichting. Het is een handeling waarvan hij zich als openbaar ambtenaar moet onthouden, alleen al om de schijn van intimidatie te vermijden.

Toekomstige synthese?

Dankzij ICT is het zeer wel denkbaar dat de rechtzoekende burger de tussenkomst van de overheid inroept door synchroon de gerechtsdeurwaarder en de rechter te adiëren. Ieder kan daarna doen waar hij goed in is: spoedige titelverschaffing door de rechter, na deugdelijke kennisgeving door de gerechtsdeurwaarder. *Geldvordering Online* paste dit idee toe.

Naar de mening van de KBvG zou in beginsel elke civiele procedure zo kunnen beginnen en zou de tegenstelling gerecht / gerechtsdeurwaarder op deze wijze kunnen worden overbrugd.

Conclusie

De wens tot harmonisatie rechtvaardigt niet de afschaffing van de dagvaarding. In zaken van het *type* dagvaardingszaak heeft Nederland slechte herinneringen aan alternatieve vormen van procesinleiding. Ook ervaringen in andere EG lidstaten nodigen niet uit tot vervanging van de dagvaarding door het ter griffie ingediende en vervolgens per post bezorgde schriftuur. Als norm mag niet een werkbare middelmaat gaan gelden. Nederland moet willen excelleren in rechtszekerheid en in effectiviteit van overheidsinterventie in civiele zaken. De gerechtsdeurwaarders staan klaar om hun bijdrage aan die topprestatie te leveren. De dagvaarding is daarbij een onmisbaar instrument.

---

¹⁶ Eindrapport 8.2.5 onder b